

Ankenævnet for Forsikring

Den 25. september 2024 blev i sag nr. 101294:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

ETU Forsikring A/S
Hærvejen 8
6230 Rødekro

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har bygningsforsikring. I klageskema af 18/3 2024 har klageren bl.a. anført:

"Indledning

Hermed fremsendes mit indlæg i sagen. Der er en beskrivelse af skaden, beskrivelse af stormen, en juridisk redegørelse for relevant retspraksis, en juridisk argumentation ift. den konkrete sag, en sammenfatning og til sidst en bilagsliste.

Skaden

I forbindelse med stormen Otto, der ramte Danmark den 17.-18 februar 2023, blev 3 af 'fagene' forskubbet og ødelagt, som det kan ses af billederne. Min nabo fik i første omgang afvist forsikringsdækning hos sit forsikringsselskab [andet forsikringsselskab] under henvisning til manglende fundering, da hegnet ikke stod støbt i fundament, og skete iht. vedlagte husforsikringsvilkår (bilag 1) og undtagelsen ved stormskader i punkt 6.2, side 11 (4. 'dot' 'Følger efter mangelfuld fundering samt mangelfuld fastgørelse').

Der blev gjort indsigelse imod dette, og [andet forsikringsselskabs] skadebehandler vurderede efterfølgende – i fællesskab med en af vores egne taksatorer - vurderet, at skaden stadig var sket, selv hvis hegnet stod på støbt fundament.

Dette er ligeledes bekræftet af udbedrende håndværker [Håndværker 1].

[Håndværker 1], har fysisk besigtiget/takseret skaden.

Af rapporten fra taksator fremgår det bl.a. følgende: '*Funderingen er ikke afgørende for hegnet er væltet, træet knækket men ikke rådnet.*', hvilket fremgår af e-mailkorrespondancen om sagen, der fremlægges som sagens **bilag 2**.

Ankenævnet for Forsikring

2.

101294

Begrundelsen for ikke at afvise skaden fra [andet forsikringsselskabs] side var således, at det ikke sammenhæng mellem (det manglende) fundament og konsekvensen af skaden. [Andet forsikringsselskab] har udover at gennemlæse ovenstående sagsfremstilling og godkendt indholdet også fremsendt et yderligere billede, hvor de 3 fag, der blev beskadiget, er markeret med røde numre. Alt billedmateriale jeg er besiddelse af fremlægges som **bilag 3**. Hvis ETU er besiddelse af mere eller andet er de velkomne til at fremlægge dette materiale.

Det fremgår endvidere af e-mail af 9. januar 2024 fra [navn], cand. Merc. jur. bl.a. følgende: *'Brædderne var knækkede, ikke rådne. Jeg indsætter et udklip fra vores skadesportal, hvor vurderingen for vores dækningsgrundlag fremgår. Af vedlagte fotos fremgår det, at funderingen ikke har haft betydning for skaden, da dette fag er knækket midt på. Jeg indsætter ligeledes et foto efter man har genopført, før der er blevet malet. Der fremgår det også, at man har kunnet genbruge de nederste rafter, da de ikke havde taget skade.'*

[Navn] har i en efterfølgende e-mail uddybet med følgende; *'Med sætningen 'fag er knækket midt På' menes der, at 'knækket' findes midt på de lodrette stolper, ikke midt på horisontalt.'*

Som supplement til nedenstående, så kan jeg oplyse, at skadeomfanget efterfølgende viste sig at være større, da nogle af rafterne havde slået sig så meget, at de ikke kunne genbruges.

Jeg har desværre ikke et foto af en knækket lodret stolpe. Jeg kan dog understrege, at vi ikke har fundet nogen anledning til at betvivle hverken vores medlem eller vores samarbejdspartner. De har begge oplyst, at skaden skyldtes at stolperne var knækkede, og dermed ikke kunne klandres funderingen.'

Jeg anmeldte skaden til mit forsikringsselskab, ETU, og fik den afvist under henvisning til forbeholdet. Jeg klagede over dette og fik besked om man fastholdt afvisningen og henviste til muligheden for at klage til Ankenævnet for Forsikring, som det fremgår af e-mailkorrespondancen (**bilag 2**).

Stormen

Det bemærkes, at der var tale om såkaldt 'klasse 2-storm' med vindstød målt til at ligge mellem 28,8 og 31,4 meter i sekundet omkring [by 1] (hvor huset ligger), jf. 'vindstødskortet' på DMI's hjemmeside, se evt. nærmere Stormen Otto (dmi.dk) Det bemærkes, at en storm er defineret ved vindstød mellem 24, 5 og 32,6 (m/s) meter i sekundet. Ved vindstød over 32,6 (m/s) er der tale om orkan, jf. DMI's hjemmeside. Storme i Danmark (dmi.dk). Stormen Otto var således i [landsdel] tæt på orkan styrke, hvilket i sig selv kan betyde, at forsikringen bør dække, uanset at der faktisk findes en objektiv ansvarsfrihedsgrund (fx fejlkonstruktion og denne er sandsynliggjort ved syn og skøn), jf. dissensen i FED 2003.772 V og i hvert fald kan være medvirkende til, at spørgsmålet om skadens hovedårsag kan være svært at fastlægge, og dermed kan stormens styrke være medvirkende til, at afgørelsen om dækning bør falde ud til klager, jf. landsrettens præmisser i FED 1995.1253 V. Af sidstnævnte fremgår det bl.a. følgende af præmisserne: *'Efter oplysningerne om den usædvanligt kraftige storm med vindstød af orkanstyrke, der passerede over byggepladsen netop på det tidspunkt, skaden skete, sammenholdt med oplysningerne om den afstivning, der havde fundet sted, og den tilsvarende afstivning af de øvrige huse, der ikke led skade, findes det godtgjort, at stormen og ikke den utilstrækkelige afstivning har været hovedårsag til skaden på murerentreprisen. Indstævnte har som følge heraf ikke et regreskrav mod appellantens i anledning af denne skade.'*

Sikkerhedsforskrift eller objektiv ansvarsfraskrivelse – yderligere krav om årsagssammenhæng

Det kan diskuteres, om bestemmelsen i forsikringsbetingelserne punkt 4 I er en sikkerhedsforskrift eller en objektiv ansvarsfraskrivelse. Det følger imidlertid af retspraksis, at selv hvis der er tale om en objektiv ansvarsfrihedsgrund, og denne ikke er opfyldt, så er det i sig selv ikke tilstrækkeligt til, at skaden ikke dækkes. Der min opfattelse, at det af retspraksis følger, at der derudover er en yderligere betingelse og årsagssammenhæng, som kan læses ud af retspraksis I FED 2003.772 V blev det konstateret en skade i forbindelse med storm. Ifølge forsikringsselskabets betingelser var der taget forbehold for skader på bygninger, hvor der fandtes konstruktionsfejl.

Syn- og skønmanden fandt en konstruktionsfejl – ikke i arkitekttegningerne – men i den håndværkernes opførelse af bygningen og fastslog at skaden formodentlig ikke ville være sket, hvis bygningen var opført håndværksmæssigt korrekt i relation til konstruktionen af bygningen (tagkonstruktionen havde været 'svækket pga. manglende vandret afstivning af spærene og lemfældig montering af krydsbåndene.', jf. byrettens præmisser, hvor syn og skønmandserklæringen gengives). Dermed skulle man umiddelbart tro, at forsikringsselskabet klarede frisag, men byretten nåede med bl.a. følgende præmisser frem til, at skaden skulle dækkes af forsikringsselskabet;

'Selv om det efter syns- og skønsmændens findes godtgjort, at bygningens tag har været behæftet med konstruktionsfejl, og selv om skaden antagelig ikke ville være sket, hvis taget havde været opført efter de gældende normer, finder retten det efter det ovenfor anførte betænkeligt at anse skaden som en følge af fejlkonstruktionen. Herefter findes sagsøgeren at have krav på forsikringsdækning for stormskaden.'

Landsretten konstaterede, at der var tale om en objektiv ansvarsfraskrivelse og ikke en sikkerhedsforskrift. Herefter udtalte flertallet i landsretten følgende:

'Efter skønsmændens erklæringer og hans forklaringer i retten lægges det til grund, at skaden ikke ville være indtruffet, hvis bygningens tag havde været opført forskriftsmæssigt. Dette støttes i øvrigt af oplysningerne om, at ingen nærliggende bygninger blev beskadigede af orkanen. De fejl, som er påvist ved tagkonstruktionen, er således hovedårsag til skaden.'

Selv om der var tale om en 'objektiv ansvarsfraskrivelse' ift. konstruktionsfejl og finder landsretten, at der gælder et yderligere (bevis)krav gående på, at hovedårsagen til skaden skal være begrundet i det faktuelle forhold, der begrundede der objektive ansvarsfraskrivelse – i landsretssagen konstruktionsfejl.

Landsretten (og byretten) kunne sådan set bare have konstateret, at der var en skade på en bygning med en konstruktionsfejl, og så alene derfra have sluttet (en såkaldt 'allerede fordi'-slutning), at der ikke var noget ansvar. Men i begge instanser gælder der en yderligere betingelse om 'årsagssammenhæng' mellem konstruktionsfejlen og skaden. Byretten finder ikke, at denne årsagssammenhæng med tilstrækkelig sikkerhed er til stede og landsrettens flertal finder, at dette yderligere krav om årsagssammenhæng er til stede.

Et lignende ræsonnement – altså et *yderligere* krav om årsagssammenhæng, selv om der foreligger de faktuelle forhold, der er beskrevet i sikkerhedsforskriften eller den objektive ansvarsfri-

hedsgrund, bliver anset for beviseligt at foreligge – ses bekræftet i retspraksis. Der kan i den forbindelse fx henvises til forskellig retspraksis.

Forsikringsankenævnets afgørelse 80.314 (afsagt 27. februar 2012)

I forsikringsbetingelserne var taget forbehold for fejlmontering og det blev lagt til grund, at der sket en fejlmontering ved opførsel af en carport, der var blevet beskadiget. Forsikringsankenævnet udtalte, at man fandt det bevist at hovedårsagen til skaden var fejlmonteringen (underforstået ikke stormen).

FED 1999.50 V

Forbehold for fejlmontering ved bygningsskader i forsikringsbetingelser, fejlmontering ansås for bevist, landsretten udtaler at fejlmonteringen og ikke en storm var 'hovedårsagen' til skaden.

FED 1995.1253 V

Delvis uforvarlig 'afstivning' af tagkonstruktion, kun dækning fra forsikring hvis arbejde bygningsarbejde var udført efter sædvanlig praksis, alligevel skulle forsikringen dække en skade sket under en storm på en bygning-

Forsikringsankenævnets afgørelse 95.518 (afsagt 18. maj 2021 –

I denne sag var der sket skader på et privatejet fly under landing under stærke vindforhold. Forsikringstager (der også fløj flyet) havde ikke fået fornyet sin helbredsgodkendelse, og havde således ikke efterlevet forsikringsbetingelserne, ifølge hvilke han 'til enhver tid' skulle 'overholde regler og bestemmelser om flyvning.' Nævnet lagde bl.a. vægt på, at den udløbne helbredsattest måtte vurderes til at have været uden betydning for skadens indtræden, hvorfor der ikke forelå den fornødne årsagssammenhæng mellem den manglende fornyelse af helbredsgodkendelsen og den opståede skade, og forsikringsselskabet skulle derfor dække skaden uanset at forsikringstager ikke havde levet op til de gyldighedsregler, der gjaldt for hans forsikringsdækning.

Se i øvrigt Ankenævnets afgørelse (afsagt 30. december 2008) sagsnr. 73.888 (rådskaade på bygning ved storm, forbehold manglende vedligeholdelse, men forsikringsselskabet havde ikke 'godtgjort, at den anmeldte rådskaade skyldes en ikke uvæsentlig mangelfuld vedligeholdelse fra klagerens side'. Samme princip ses tillige i afgørelsen 74.077 (afsagt 11. maj 2009).

På baggrund af ovenstående gøres det gældende, at der gælder et yderligere krav om årsagssammenhæng eller i det mindste sandsynliggjort årsagssammenhæng (jf. det brugte frase 'hovedårsag'). Spørgsmålet er herefter, om den manglende fundering i nærværende sag var hovedårsag til den opståede skade.

Bevisbyrde

Når et forsikringsselskab påberåber sig en undtagelsesbestemmelse, så er det forsikringsselskabet, der har bevisbyrden. I Forsikringsankenævnets afgørelse afsagt 3. december 2001 (sagsnr. 55.588) var spørgsmålet, om der var dækning fra forsikringen ved en skade på et tag opstået under en storm. Der forelå en fejlkonstruktion i form af manglende afstivning og taksatoren udtalte bl.a., at hans opfattelse var, at den primære årsag til skaden var konstruktionsfejlen, men kunne ikke afvise, at den direkte årsag til skadens opståen var stormen.

Ankenævnet udtalte bl.a.

'Selskabet har til støtte for sin afvisningspåstand henvist til forsikringsbetingelsernes undtagelsesbestemmelse om, at forsikringen ikke dækker skade, som skyldes fejlkonstruktion. Det er således selskabet, som over for nævnet skal sandsynliggøre, at den primære årsag til skaden er en sådan fejlkonstruktion. Nævnet finder ikke dette tilstrækkeligt sandsynliggjort.'

Det gøres således gældende, at det er forsikringsselskabet, der har bevisbyrden i nærværende sag for, at skaden skyldes den manglende fundering, jf. forsikringsbetingelserne punkt 4J.

Spørgsmålet er dernæst, om forsikringsselskabet har løftet denne bevisbyrde i denne sag.

Nærværende sag

I nærværende sag er der i ETU's forsikringsbetingelser taget forbehold for at forsikre hegn eller stakitter, som det der er blevet beskadiget, hvis disse ikke er støbt funderet (60 cm dybde). Det bestrides ikke, at træstakittet ikke var funderet, som forsikringsbestemmelserne foreskriver. Men det bestrides, at selskabet 'allerede derfor' kan afvise ethvert krav. Selskabet har ikke bevist, at det var den manglende fundering, der var hovedårsagen til skaden. Der er intet, der tyder på, at en fundering havde forhindret skaden. De oplysninger der foreligger fra min nabos forsikringsselskab, [andet forsikringsselskab], tyder på det modsatte. Det bemærkes, at hvis der tvivl om hvorledes en skade er opstået pga. fx konkurrerende eller endeligt ikke - afklarede årsager, så vil det typisk falde ud til, at forsikringen skal dække skaden, jf. fx Ankenævnet for Forsikring 75.375 (afsagt 5. oktober 2009). I sagen var der sket en skade på en bygning, og i forsikringsbetingelserne var der taget forbehold for dækning af rådskader. Ankenævnet udtalte bl.a. *'Da der herefter ikke foreligger en gyldig generel dækningsundtagelse for så vidt angår eventuelle følger af rådskaderne, finder nævnet, at uanset om det er den manglende afstivning, rådskaderne eller fundamentet, som er årsagen til facademurens udskridning, har selskabet ikke været berettiget til at afvise forsikringsdækning som sket.'*

Det er således klagers opfattelse, at ETU ikke på baggrund af sagsmaterialet med tilstrækkelig sikkerhed kan fastslå eller anse det for sandsynliggjort, at den manglende fundering er hovedårsagen til den skete skade. Hvis Ankenævnet måtte finde, at bevisbyrden påhviler klager, så har klager med det fremlagte materiale sandsynliggjort, at hovedårsagen til skaden ikke var den manglende fundering.

Forsikringsselskabet har påberåbt sig afgørelsen forsikringsankenævnets afgørelse 52.283 (afsagt 4. december 2000). Klager har forståelse for, at man har påberåbt sig denne afgørelse, da den i modsætning til den retspraksis klager har henvist til ovenfor, tilsyneladende ikke anvender det yderligere krav om årsagssammenhæng eller sandsynliggjort årsagssammenhæng, som klager har redegjort for, ellers følger af retspraksis. Det bemærkes imidlertid, at der er tale om en yderst kortfattet afgørelse (præmisser på 2,5 linje), hvor der er dissens i Ankenævnet, antageligt for det modsatte resultat. Dertil kommer, at der ikke – som nærværende sag – øjensynligt har været nogen fagmand til at vurdere skaden, skadens opståen og skadens hovedårsag, hvorfor afgørelsen – når der henses til ovennævnte praksis – ikke kan danne grundlag for afgørelse i nærværende sag.

Sammenfatning

Det gøres gældende, at det ud fra sagens akter ikke kan lægges til grund eller anses for sandsynliggjort, at skaden kunne have forhindret ved fundering. Der henvises til [andet forsikringsselskabs] taksators kommentarer vedrørende skadens opståen, til [håndværker 1's] opbakning til taksators konklusion og til stormens relativt voldsomme styrke. På denne baggrund kan forsikringsselskabet ikke afvise dækning under henvisning tilden fundering. Det gøres gældende, at

forsikringsselskabet har bevisbyrden for at forbeholdet (manglende fundering) var hovedårsagen til skadens opståen, og at denne bevisbyrde ikke er løftet. Måtte Ankenævnet finde, at klager bærer bevisbyrden for om den manglende fundering udgjorde hovedårsagen til skaden, gøres det gældende, at denne bevisbyrde er løftet med bemærkningerne fra [andet forsikringsselskabs] fagfolk, og der skal i øvrigt henvises til stormens relativt voldsomme styrke. Det bemærkes, at hvis Ankenævnet finder, at det forelå konkurrerende årsager til skaden, bør klager gives medhold i at få dækket skaden, jf. ovennævnte afgørelse 52.283."

Selskabet har den 23/4 2024 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Oplysning om forsikringen

Klager har købt husforsikring under police ... med betingelserne HUS-01

Forsikringen er i kraft pr. skadedato.

Anmeldt forhold

Klager anmelder den 08. maj 2023 en stormskade på hegn/stakit sket den 17. februar 2023.

Sagsfremstilling

Selskabet har afvisning stormskaden på hegnet/stakittet, da forsikringen kun dækker hegn/stakit, når det er fastmonteret på muret eller støbt fundament på minimum 60 cm jfr. 4.2.J.

J. Plankeværker, stakitter, hegn, pergolaer, flagstænger, fritstående antenner: Er dækket, når fastmonteret på muret eller støbt fundament (min. 60 cm).

Det er klagers opfattelse, at forsikringen skal dække stormskaden, da manglende fundering ikke er årsagen til at hegnet/stakittet gik i stykker.

Uenighed

Det, som ankenævnet skal tage stilling til, er om det anmeldte forhold udgør en dækningsberettigende skade på bygningsforsikringen.

Bevisbyrde

Det er klagers opfattelse at selskabets skal bevise, at hovedårsagen til, at hegnet gik i stykker, var manglende fundering.

Selskabet bemærker, at klager som kravstiller efter almindelige erstatningsretlige og forsikringsretlige principper har bevisbyrden for, at der foreligger en dækningsberettigende skade.

Af forsikringsbetingelserne fremgår det tilstrækkeligt klart, at dækning af hegn/stakit ved stormskade kræver, at hegnet/stakittet er fastmonteret på muret eller støbt fundament på minimum 60 cm.

Sagt med andre ord så dækker forsikringen ikke stormskader på hegn/stakit, hvis hegnet/stakittet er opført uden muret eller støbt fundament på minimum 60 cm.

Det er tale om en objektiv dækningsundtagelse for hegnet/stakittet, der er opført uden muret eller støbt fundament på minimum 60 cm, hvorfor årsagen til stormskaden er uden betydning.

Sikkerhedsforskrift

Bestemmelsen i forsikringsbetingelserne kan efter selskabets opfattelse ikke anses for en sikkerhedsforskrift, da bestemmelsen fraskriver selskabets ansvar, hvis opførelsen er sket uden muret eller støbt fundament på minimum 60 cm.

Objektive ansvarsfraskrivelse er sædvanlige i forsikringsbetingelserne, som er en del af forsikringsaftalen.

Praksis

Selskabet henviser til kendelse 52283, hvor ankenævnet lægger vægt på den beskrevne dækningsundtagelse eller objektive ansvarsfraskrivelse i forsikringsbetingelserne. Kendelsen omhandler samme problemstilling som i nærværende sag – nemlig hegn/stakit opført uden muret eller stødt fundament som krævet for dækning ved stormskade i henhold til betingelserne.

...

Klager har henvist til følgende retspraksis

FED 2003.772 hvor Vestre Landsret finder, at bestemmelsen i forsikringsbetingelserne om, at selskabet ikke er forpligtet til at dække skader som følge af fejlkonstruktioner eller fejl ved opførelsen af bygning er rimelig og sædvanlig, og der er derfor ikke grundlag for at tilsidesætte den i medfør af aftalelovens §36. En sådan bestemmelse må anses for at være en objektiv ansvarsfraskrivelse og ikke en sikkerhedsforskrift efter forsikringsaftalelovens § 51.

Selskabet er ikke enig i, at landsretten finder, at der gælder et yderligere krav om årsagssammenhæng mellem skade og forsikringsbetingelsernes objektive ansvarsfraskrivelse.

FED 1999.50 hvor Vestre Landsret finder, at hovedårsag til skaden er fejlmontering og ikke stormen, er selskabet ikke forpligtet til at dække skaden, da den objektive ansvarsfraskrivelse i forsikringsbetingelserne.

Selskabet bemærker, at der heller ikke ifølge dommen gælder et yderligere krav om årsagssammenhæng mellem skade og forsikringsbetingelsernes objektive ansvarsfraskrivelse.

FED 1995.1253 hvor Vestre Landsret ikke finder, at forsikringsbetingelserne indeholder en sikkerhedsforskrift.

Selskabet bemærker, at dommen ikke er brugbar, da denne omhandler spørgsmål om tilsidesættelse af en sikkerhedsforskrift i betingelserne.

Klager har også henvist til følgende kendelser fra Ankenævnet:

...

Selskabet bemærker, at kendelsen er i tråd med retspraksis, og at der ikke ses at gælde yderligere krav om årsagssammenhæng mellem skade og forsikringsbetingelsernes objektive ansvarsfraskrivelse. I 80314 er det tale om skade efter storm, som opstår på grund af fejlkonstruktionen – som klager var bekendt – hvorfor der ikke er dækning i henhold til forsikringsbetingelsernes objektive ansvarsfraskrivelse.

...

Selskabet bemærker, at kendelsen ikke er brugbar i nærværende sag, da denne omhandler afvisning på grund af mangelfuld vedligeholdelse – som anses for at være en sikkerhedsforskrift.

...

Selskabet bemærker, at kendelsen ikke er brugbar, da denne omhandler afvisning på grund af tilsidesættelse af en sikkerhedsforskrift i betingelserne.

...

Selskabet bemærker, at kendelsen ikke er brugbar, da denne omhandler afvisning på grund af tilsidesættelse af en sikkerhedsforskrift i betingelserne.

Sammenfattende

I forhold til det praksis som klager har påråbt sig bemærkes, at den objektive ansvarsfraskrivelse i forsikringsbetingelserne omhandler ansvarsfrihed ved fejlkonstruktion, som ikke er rettet imod en konkret forsikringsbegivenhed. Dette betyder, at selskabet har bevisbyrden for, at skaden ikke er dækket.

Den objektive dækningsbegrænsning i betingelsernes 4.2.J omhandler en konkret forsikringsbegivenheden, hvorfor det fortsat er klager, der har bevisbyrden for en dækningsberettigende skade.

Vurdering

Klager har som kravstiller efter almindelige erstatningsretlige og forsikringsretlige principper bevisbyrden for, at der foreligger en dækningsberettigende skade.

Denne bevisbyrde har klager ikke løftet.

Det er fortsat selskabets opfattelse, at det anmeldte forhold ikke udgør en dækningsberettigende skade på bygningsforsikringen, idet hegnet/stakittet, der er opført uden muret eller støbt fundament på minimum 60 cm, ikke er dækket ved stormskade jfr. betingelserne."

Klageren har i brev af 18/5 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Forsikringsselskabets indlæg giver anledning til et par bemærkninger, men indlægget giver ikke klager anledning til at frafalde sin påstand eller nogle af de i første indlæg fremsatte bemærkninger eller henvisninger til retspraksis.

Klager er replik er struktureret således, at klagers bemærkninger sker under henvisning til de af samme underskrifter som Selskabet har anvendt ift. 'bevisbyrde' og 'praksis'. Herefter har klager et kort afsnit om 'Sikkerhedsforskrifter og objektiv ansvarsfraskrivelse' og 'Rettelse af fejl' og en 'Sammenfatning' til sidst.

Ad bevisbyrde

Det fastholdes, at Selskabet har bevisbyrden i nærværende sag. Det bemærkes, at selv hvis Ankenævnet måtte mene, at klager har bevisbyrden, så har klager løftet denne bevisbyrde med det fremlagte materiale – ikke mindst det forhold at [andet forsikringsselskabs] taksator og det firma, der udbedrede skaden, har vurderet, at skaden var sket eller kunne være sket, uanset om hegnet havde været bygget med fundering.

Selskabet har i nærværende sag ikke godtgjort, endsige sandsynliggjort, at der eksisterer en (årsags)sammenhæng mellem den manglende fundering og den skete skade.

Ad praksis

Det bemærkes, at FED 1999.50 påberåbes modsætningsvist af klager. Af forsikringsbetingelserne fremgik det bl.a., at det var 'en forudsætning for dækningen, at den opståede skade ikke skyldes det forsikredes mangelfulde vedligeholdelse, slid, overbelastning, fejlkonstruktion, fejlmontering eller anden fejl ved fremstillingen eller opførelsen.

Landsretten skriver i sine præmisser følgende:

'Landsretten udtaler:

Efter syns- og skønsmandens oplysninger og de afgivne vidneforklaringer lægges det til grund, at der er begået fejl ved monteringen af shingeltaget, idet man ikke - f.eks. ved opvarmning - har sikret sig, at flapperne var klæbet tilstrækkeligt fast. Den omstændighed, at det ikke fremgår af den vejledning, som er udleveret til tømreren, at der skulle foretages opvarmning i forbindelse med oplægningen, kan ikke medføre nogen ændring heri. Herefter findes det bevist, at hovedårsagen til skaden er fejlmonteringen og ikke stormen. Landsretten tager derfor appellants frifindelsespåstand til følge.'

Med sætningen *'Herefter findes det bevist, at hovedårsagen til skaden er fejlmonteringen og ikke stormen.'* ser landsretten sig kaldet til at skrive, at fejlmonteringen var hovedårsagen til skaden. Af landsrettens præmisser fremgår det fx ikke, at 'allerede fordi at det var tale om en fejlmontering dækker forsikringen ikke.'

Afgørelsen minder i denne sammenhæng om FED.2003.772, der er gengivet og analyseret i klagers første indlæg, og er et eksempel på, at der skal 'noget mere' til, for at forsikringen ikke er pligtig at dække en tingsskade, der er undtaget fra forsikringsbetingelserne under henvisning til en police, der undtager genstande, der er bygget forkert eller pga. fejlkonstruktion.

Dette 'noget mere' kan betegnes, som et beviskrav ift. årsagssammenhæng, som Selskabet i nærværende sag ikke har opfyldt. Måtte Ankenævnet mene, at klager har bevisbyrden for at der ikke er sammenhæng mellem den manglende fundering og den skete skade anses denne bevisbyrde – som også gengivet i klagers første indlæg – for at være opfyldt.

Samme princip om årsagssammenhæng kan læses modsætningsvist af AK44.667 afsagt 15. december 1997, hvor en stormskade forårsagede en skade på en mur, der ikke var funderet korrekt. Dette blev af Ankenævnet anset for at være en fejlkonstruktion, som Selskabet ifølge policen ikke dækkede. I præmisserne udtalte Ankenævnet bl.a.: *'Nævnet finder det herefter tilstrækkelig sandsynliggjort, at hovedårsagen til skaden er fejlkonstruktionen.'* På samme måde anser Nævnet sig for nødsaget til at statuere årsagssammenhæng mellem forsikringshændelsen (skaden) og undtagelsen i policen for at nå frem til, at selskabet ikke skal dække skaden. Det er ikke nok til at selskabet kan

slippe for ansvar at konstatere, at der findes en fejlkonstruktion.

Indklagede har henvist til AKF 52.283, og klager har i 1. indlæg gjort nogle kritiske bemærkninger om afgørelsens præjudikatsværdi. Klager forgæves søgt om aktindsigt hos Ankenævnet for at få oplysninger om indholdet af dissensen, som ikke fremgår af de sjældent set kortfattede præmisser i afgørelsen. Det er klagers opfattelse, at de afgørelser, der er henvist til i nærværende og det tidligere afgivne indlæg underminerer den nævnte afgørelse.

Til yderligere støtte for den manglende eller i det mindste svækkede præjudikatsværdi af den af Selskabet påberåbte afgørelse, skal det bemærkes, at afgørelsen ikke nævnes i Betænkningen for

revision af forsikringsaftaleloven (KBET 1423), hvor der ellers flittigt henvises til afgørelser fra Ankenævnet i den 383 sider lange betænkning. Det havde været oplagt, da betænkningen er fra 2002 og afgørelsen er afsagt i 2000. Afgørelsen nævnes heller ikke i større litterære værker om emnet og findes således hverken i *Den kommenterede forsikringsaftalelov*, Højeruo og Tegldal, 1. udgave (2020), *Dansk Forsikringsret*, Jønsson og Kjærsgaard, 11. udgave (2024) eller i *Forsikringsret*, Ivan Sørensen, 6. Udgave (2015).

Sikkerhedsforskrift eller objektiv ansvarsfraskrivelse

UfR 2005.2227 H er det eksempel, der trækkes frem i litteraturen ift. sondringen mellem en sikkerhedsforskrift og en objektiv ansvarsfraskrivelse, I afgørelsen fastslog (en enig) Højesteret i modsætning til (en enig) Landsret, at følgende bestemmelse var en sikkerhedsforskrift og ikke en objektiv ansvarsfraskrivelse.

'Jordarbejde:

...

Det er en betingelse for forsikringens dækning, at sikrede, forinden jordarbejdets påbegyndelse har indhentet myndighedernes tilladelse, hvor dette kræves, samt undersøgt hos myndigheder og ledningsejere, hvor eventuelle kabler og underjordiske ledninger er anbragt.'

Højesteret skriver herom: *'Forsikringspolicens bestemmelse om jordarbejde betinger dækning af bl.a., at sikrede forinden jordarbejdets påbegyndelse har undersøgt hos ledningsejere, hvor eventuelle kabler er anbragt. Uanset formuleringen indebærer bestemmelsen i realiteten et pålæg til sikrede om før en mulig forsikringsbegivenheds indtræden at foretage en handling for at forebygge skade, og Højesteret finder, at bestemmelsen må anses for en sikkerhedsforholdsregel, jf. forsikringsaftalelovens § 51, stk. 1. Højesteret finder endvidere, at bestemmelsen må forstås således, at det påhviler den sikrede selv at foretage undersøgelsen.'*

På samme måde kan man i denne sag argumentere for, at der er tale om, at man skulle have foretaget en handlig og få bygget hegnet med fundament, og at der derfor er tale om en sikkerhedsforskrift.

Rettelse til 1. indlæg

I klagers første indlæg er der lavet en henvisning i sammenfatningens sidste linje fejlagtigt henvist til AK 52.289. Henvisningen skulle have været til AK 73.375, der nævnes tidligere i klagers første indlæg.

Sammenfatning

Klager fastholder sine standpunkter fremsat i første afgivne indlæg.

Det er klagers opfattelse, at den omstridte bestemmelse i sagen er en sikkerhedsforskrift og ikke en objektiv ansvarsfraskrivelsesbestemmelse, jf. fx UfR 2005.2227 H. Hvis Ankenævnet måtte finde, at der er tale om en sikkerhedsforskrift, er det klagers opfattelse, at klager har løftet bevisbyrden for, at den manglende fundering ikke var årsagen eller hovedårsagen til den indtrådte skade, og selskabet på ingen måde har bevist det modsatte. Hvis Ankenævnet måtte finde, at den omstridte bestemmelse er en objektiv ansvarsfraskrivelse, er det klagers opfattelse, at der fortsat gælder et krav om årsagssammenhæng eller i det mindste en sandsynliggørelse af årsagssammenhæng mellem den manglende fundering og den indtrådte skade. Ingen af delene er til stede i nærværende sag på baggrund af sagens faktum.

Ankenævnet for Forsikring

11.

101294

Klager skal således fastholde at selskabet skal dække halvdelen af (da min nabos forsikring dækker den anden halvdel) udgiften til den skete skade."

Selskabet har i brev/mail af 11/6 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Bevisbyrde

Klager har som tidligere nævnt bevisbyrden for en dækningsberettigende skade.

Selskabet forstår klagers bemærkning således, at klage ikke mener, at det anmeldte forhold udgør en stormskade.

I så fald påhviler det stadig klager at løfte bevisbyrden for en dækningsberettigende skade. Sagt med andre ord, hvis stormen ikke forårsaget skaden, skal klage angive skadesårsagen så er.

Årsagssammenhæng

Dækning af stormskade på plankeværk/stakit/hegn er i henhold til betingelserne betinget af, at det er fastmonteret på muret eller støbt fundament på minimum 60 cm jfr. 4.2.J i betingelserne. Derfor skal der ikke foretages en årsagssammenhæng, som klager anfører.

Sikkerhedsforskrift

Punkt 4.2.J i betingelserne er ikke en sikkerhedsforskrift.

Selskabet fastholder, at punkt 4.2.J i betingelserne er en dækningsbegrænsning i forhold til stormskader på plankeværk/hegn/stakit. Punktet må anses for at være en objektive ansvarsfraskrivelse.

Praksis

Det, som klager anfører, er baseret på, at der skal foretages en vurdering af årsagssammenhæng bl.a. ud fra det synspunkt at punkt 4.2.J i betingelserne er at anse som være en sikkerhedsforskrift.

Selskabet er ikke enig heri, som det fremgår ovenfor.

Genoptagelse

Hvis klager måtte komme med anden årsag end storm til den indtrådte skade, vil selskabet naturligvis genoptage sagen og vurdere om der foreligger en dækningsberettigende skade.

Klager må forvente, at selskabet i givet fald vil foretage en besigtigelse af det ødelagte plankeværk/stakit/hegn for bl.a. at vurdere skadesårsagen er som oplyst af klager.

Sammenfattende

Klager har som kravstiller efter almindelige erstatningsretlige og forsikringsretlige principper bevisbyrden for, at der foreligger en dækningsberettigende skade.

Denne bevisbyrde har klager ikke løftet."

Klageren har i brev af 8/7 2024 bl.a. anført:

Ankenævnet for Forsikring

12.

101294

"Indklagedes indlæg 2 giver ikke anledning til at frafalde noget af det fremførte i indlæg 1 og 2.

Det bemærkes, at det ikke er klagers opfattelse, at der ikke er tale om en stormskade. Klager gør blot i indlæg 2 opmærksom på, at de sagkyndiges opfattelse er, at skaden kunne være sket, selv om der ikke havde været en storm.

Besigtigelse

Indklagede fremsætter ønske om at bese skaden, hvilket indklagede selvsagt er velkommen til. Skaden blev udbedret medio juni 2023."

Sekretariatet har modtaget selskabets brev af 22/7 2024 og klagerens brev af 25/7 2024."Klagers bemærkninger giver anledning til følgende.

Ikke tale om en stormskade

Klager anfører, at det efter hans opfattelse ikke er tale om en stormskade, men klager angiver ikke hvad skadesårsagen så er.

Ved anmeldelse har klager selv angivet at det er tale om en stormskade jfr. nedenfor:

...

Som tidligere nævnt har klager bevisbyrden for en dækningsberettigende forsikringsbegivenhed, og for på nuværende tidspunkt har klaget ikke angivet anden skadesårsag end storm.

Klager anfører, at de sagkyndiges opfattelse er, at skaden kunne være sket, selv om der ikke havde været en storm. Eftersom skaden er sket som følge af storm, er forsikringsbegivenheden dækket som en stormskade, eftersom der ikke er oplysninger om anden årsag til, at skaden er sket.

Besigtigelse

Aktuelt har selskabet ikke behov for at besigtige, eftersom der ikke er oplysninger om anden årsag til den indtrådte skade end storm.

Hvis klager måtte komme med anden årsag end storm til den indtrådte skade, vil selskabet i givet fald foretage en besigtigelse af det ødelagte plankeværk/stakit/hegn for bl.a. at vurdere skadesårsagen er som oplyst af klager. At skaden er udbedret, kan komme klager til skade, hvis klager derfor ikke kan løfte bevisbyrden for en dækningsberettigende skade."

Nævnet har fået forelagt bilag, hvoraf nogle gengives nedenfor. Af e-mail af 4/1 2024 fra naboens forsikringsselskab fremgår bl.a.:

"vi er gået i dækning på skaden, fordi træet er knækket og ikke rådnet væk. Skaden ville altså være opstået uanset typen af fundering. Vores håndværker vurderede samtidig at skaden kunne være opstået uden at der havde været storm."

Af e-mail af 9/1 2024 fra naboens forsikringsselskab fremgår bl.a.:

"Brædderne var knækkede, ikke rådne ... Af vedlagte fotos fremgår det, at funderingen ikke har haft betydning for skaden, da dette fag er knækket midt på ... Der fremgår det også, at man har kunnet genbruge de nederste rafter, da de ikke havde taget skade."

Ankenævnet for Forsikring

13.

101294

Det fremgår af forsikringsbetingelserne:"

4. Dækningsskema - bygningskasko

☐ Dækket ☒ Ikke Dækket

Bygninger, bygningsdele mv der er nævnt i pkt. C-L	2. Storm* Nedbørsskade, der er en umiddelbar følge af en stormskade på bygningen, er også dækket.
1. Bygningsdele eller installationer, der er af erhvervsmæssig art, medmindre det fremgår af policen 2. Dækning for driftstab eller andet indirekte tab* 3. Skade, der er dækket af garanti eller reklamationsret 4. Lysstofrør, lysreklamer og lyskilte, el- og LED-pærer 5. Mikrobølgeovne, miniovn og lignende mindre hvidevarer, der ikke er indbygget 6. Over- og tildækning og lignende tilbehør (f.eks. pooltag) til svømmebassiner, spa- og boblebad 7. Vindmøller 8. Legehuse, legeredskaber, gyngestativer og lignende 9. Skurvogne, beboelseskøretøjer, containere og lignende	Følgeskader i form af svamp* eller råd*

...

J. Plankeværker, stakitter, hegn, pergolaer, flagstænger, fritstående antenner	Er dækket, når fastmonteret på muret eller støbt fundament (min. 60 cm)
--	---

"

Nævnet udtaler:

Klageren anmeldte den 8/5 2023 stormskade på et hegn ind til naboejendommen. Naboen's forsikringsselskab har dækket halvdelen af udgifterne. Klageren kræver erstatning på 34.240,94 kr. til dækning af halvdelen af udgifterne til reparation af hegnet. Det indklagede selskab har afvist dækning med henvisning til, at forsikringen kun dækker stormskade på hegn, som er fastmonteret på muret eller støbt fundament på minimum 60 cm.

Klageren har anført, at der er tale om en sikkerhedsforskrift, men at der også ved objektive dækningsundtagelser kan indfortolkes et krav om årsagssammenhæng. Klageren har anført, at der ikke er årsagssammenhæng mellem den manglende fundering og stormskaden. Den manglende fundering er ikke hovedårsag til skaden. Klageren har anført, at det er selskabet, der har bevisbyrden for, at skaden skyldes den manglende fundering.

Ankenævnet for Forsikring

14.

101294

Selskabet har anført, at der er tale om en objektiv dækningsundtagelse for hegnet/stakittet, der er opført uden muret eller støbt fundament på minimum 60 cm. Årsagsforholdene er uden betydning.

Det fremgår af e-mails fra naboens forsikringsselskab, at "vi er gået i dækning på skaden, fordi træet er knækket og ikke rådnet væk. Skaden ville altså være opstået uanset typen af fundering. Vores håndværker vurderede samtidig at skaden kunne være opstået uden at der havde været storm ... Brædderne var knækkede, ikke rådne ... Af vedlagte fotos fremgår det, at funderingen ikke har haft betydning for skaden, da dette fag er knækket midt på".

Det fremgår af dækningsskema 4.2.J "storm" i forsikringsbetingelserne, at "Plankeværker, stakitter, hegn, pergolaer, flagstænger, fritstående antenner: Er dækket, når fastmonteret på muret eller støbt fundament (min. 60 cm)".

Nævnet finder, at bestemmelsen er formuleret på en sådan måde, at kravet om, at hegnet skal være fastmonteret på muret eller fast fundament (min. 60 cm), må anses som en objektiv dækningsbetingelse. Da betingelsen ikke er opfyldt, har nævnet ikke grundlag for at kritisere selskabets afgørelse.

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Ankenævnet *for* Forsikring

15.

101294

Hans-Jørgen Nymark Beck